

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.

Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Tanuljunk.

A csendőr a közbiztonság őre; következésképpen állandóan ellenséges, vagy hadilábon áll mindazon elemekkel, a melyek a közbiztonság ellenségei s azt állandóan veszélyeztetik.

A jogászok s a törvényhozók összeállították és a különböző törvények szakaszaiban kifejezésre juttatták mindazon büntetteket vétségeket és kihágásokat, a melyeknek elkövetését megakadályozni, illetve, a melyeknek alapján a már elkövetett bűncselekmény tetteseit üldözni és felelősségre vonni lehet és kell.

A csendőrség feladata mindkét irányban, vagyis a bűncselekmény megelőzése és a már elkövetett bűncselekmény tettesének kiderítése tekintetében a legodaadóbb, a legmesszebbmenő tevékenységet kifejtteni.

Mind a két irányu tevékenység fáradságos; tudást szakismereteket igényel, mégis kétségtelen, hogy a bűn megelőzése közbiztonsági, mondjuk szak-szempontról nehezebb, gyakran eredményt fel nem tüntető, de sokkal fontosabb munkát képez és fokozottabb óvatosságot, megfontoltságot, gondos előrelátást, körültekintést és szellemi erőt követel a közbiztonsági közegtől, hogy hivatása magaslatán állva, tökéletesen megfelelhessen feladatának.

Különösen hangsúlyozom a szellemi erőt, mert ott, a hol legfőképen fizikai erőre van szükség, a hol az erő dönti el az eredményt, már többnyire befejezett ténnyel, vagy kísérlettel állunk szemben. A nyers erőre rendszerint csakis a tettes, tehát már befejezett cselekmény esetében és nem a szándék ellen van szükségünk.

A közbiztonsági szolgálat eme — szerintem sokkal fontosabb — ágát azonban vajmi nehéz kifogástalanul, eredményteljesen ellátni. A raffinált gonosztevők kész tervekkel, teljes felkészüléssel, számot vetve minden eshetőséggel és óvatos körültekintéssel látnak munkához. Óvatosan nesztelenül és a legagyafúrta furfanggal készítik elő a talajt úgy, hogy a legtöbb esetben a csendőr is csak akkor nyer tudomást róla, mikor az már mint végrehajtott bűncselekmény jelentkezik előtte.

De minél nehezebb a feladat, mennél nagyobb aka-

dályok gürdülnek annak végrehajtása elé, annál nagyobb azután az érdem is, ha a csendőr szellemi erejének túlsúlyával sikerül az akadályok elhárítása és a bűncselekmény elkövetésének megakadályozása.

Mindez azonban csak akkor sikerülhet a csendőrnek, ha szellemi erő tekintetében a legagyafúrta gonosztevővel is felveszi, jobban mondvá felveheti a versenyt és a gonosztevő furfangjában megnyilvánult szellemi erőt nemcsak ellensúlyozni, hanem legyőzni is képes.

Látjuk a naponta előforduló bűncselekményeknél, hogy a gonosztevők gyakran mily raffinált szellemi erőt, mennyi meglepő és változatos furfangot fejtenek ki bűnös üzelmeik végrehajtásánál és mennyire leleményesek az elkövetett cselekmény leplezésében, a felderítés lehetőségének megakadályozásában és a nyomozó közegek tévútra vezetésében. (Erről részletesebben irtam a Csendőrségi Lapok folyó évi 18. számában „Tolvaj fogások” cím alatt.)

Ha ezzel szemben a csendőr nem rendelkezik ezen szellemi erővel, mely őt mindeme akadályok ellensúlyozására és legyőzésére képessé tesz, akkor legnagyobb igyekezete, buzgalma és törekvése a legtöbb esetben hajótörést szenved s a gonosztevő markába nevet a tehetetlenül vergődő csendőr láttára.

Nagyon fontos tehát a közbátorságra, (különösen, a mikor a perrendtartás a legveszedelmesebb törvényszegő számára is a leghumánusabb bánásmódot biztosítja) hogy a csendőr szellemi erejének folytonos és fokozatos fejlesztéséről egy pillanatig se feledkezzen meg.

A csendőr igyekezzék ismereteit bővíteni, látkörét tágítani és arra a szellemi erőre szert tenni, mely nehéz hivatásának bárminő váratlan esélyei között a harc feltétlen sikerét biztosítsa számára. — Holtig tanul a jó pap; azt tartja a közmondás. —

Tanuljon és olvasson sokat. Igyekezzék különösen olyan könyveket és szaklapokat tanulmányozni, a melyek a gonosztevők életmódjával gondolkodásmódjával, a bűncselekmények elkövetésénél és után használt furfangjával, cselvetéseivel megismertetik. Emellett állandóan figyelje és tanulmányozza a bármily módon és alkalommal elébe kerülő, de különösen az örskörletébe tartozó gonosztevőket, hogy azoknak eljárásával, külön-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYARA

STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerrel külön küldetik.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

leges fogásaival és észjárásával megismerkedve, azok szellemi erejét a maguk teljességében megbírálni, kellőleg értékelni és ellensúlyozni képes legyen.

Tartsa szem előtt, hogy az egyes csendőrök szellemi ereje alkotja együttesen az egész csendőrségi intézmény szellemi erejét. Az a csendőr, a ki szellemi téren nem fejlődik, vagy talán hátra marad, az egész intézményt fosztja meg erejének egy részétől s így annak hathatós, eredményes összműködését veszélyezteti.

Mert, ha valamikor, most van az ideje annak, hogy minden csendőr, minden téren és minden alkalommal helytálljon és megmutassa, hogy a mostani világfel-forogató események közepette is magmaradt annak a minnek a közvélemény negyedfél évtized lefolyása alatt megismerni és tisztelni tanulta; a minden tekintetben megbízható magyar csendőrnek.

Ennyit a csendőr önképezéséről.

Visszatérve a Cs. L. folyó évi 4., 11. és 18. ... sz.-ban kifejtettekre, egyetmást szeretnék még elmondani az őrsön való oktatás céljáról és módjáról. Az őrsön való oktatás azt a célt szolgálja, hogy az oda beosztott próbacsendőröknek és csendőröknek a szolgálati utasításokban ismereteit gyarapítsa, öregbitse, továbbá hogy az elméletben tanultakat a gyakorlatban megfelelően érvényesíteni tudja s hogy a megjelenő, a közbiztonsági szolgálatot, vagy a csendőrségi intézményt érdeklő törvényekről, rendeletekről tudomást szerezzen.

Az oktatás legfőbb célja a csendőrt szellemileg és testileg egyaránt képezni a hivatásukhoz szükséges ismeretekkel és képességekkel ellátni és jellembeli tulajdonságaikat erősíteni. Oktatáskor az őrsparancsnok hasson oda, hogy hallgatói az oktatás menetét figyelemmel kísérik s így módon közvetlenül elsajátítsák azt, a mire a későbbi magyarázatok megértéséhez feltétlenül szükségük van, illetőleg lesz.

Az előadás legyen tartalmas és hasznos; legyen szabad és olyan, hogy a csendőröknek elég idejük maradjon az előadott anyag *lényegét felfogni* és emlékezetükben megtartani. (Folyt. köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Orvvadászok garázdálkodása.

Irtó V.

Sok minden veszélyezteti a közbiztonsági állapotokat s e téren nem áll utolsó helyen az orvvadászás és a vadörzés, a melyre a szenvedélye veszi rá az embert s ha vagyoni viszonyainál fogva nem elégítheti azt ki, orozva üzi, csak hogy szenvedélyét kielégítse.

A szenvedély, bármily irányu legyen is az, előbb-utóbb bajt eredményez különösen, ha annak meg nem engedett módon is hódol valaki. Fokozott mértékben áll ez az orvvadászoknál, kik, hogy hajlamuknak zavartalanul élhessenek ha megszorítják őket vagy megzavarják mulatságukban az emberöléstől sem riadnak vissza.

Egy ilyen esetről számolok be az alábbiakban, hol egy bajtársunk esett áldozatul egy orvvadász zabolátlan szenvedélyének.

1909. év őszén az egyik dunántúli őrsön az uradalmi főerdész ismételt panaszolta, hogy az uradalom vadászterületén annyira elharapódzott az orvvadászat, hogy az erdészeti személyzet egymaga nem képes többé annak gátat vetni.

Az orvvadászok vakmerősége annyira fokozódott már, hogy a vadörökkel egyenesen szembeszállnak és ezeket a vadörzés elnézésére úgyszólván rákényszerítik.

Miután az uradalmi vadászterület e szomszédos őrskörletbe is átterjedt, az őrsparancsnok e tárgyban az ottani őrsparancsnokkal is tárgyalásokat folytatott és vele, valamint a főerdésszel abban állapodtak meg, hogy november 6-án este úgy az erdészeti személyzet, mint a két őrs legénysége az orvvadászok bekerítésére teljes számban kivonul.

A felvonulás a jelzett napon és a megbeszélt terv szerint meg is történt. Az éjszaka koromsötét volt s eső is esett. Éjfél is elmúlt már, de orvvadász csak nem akart jelentkezni, már már azt hitték, hogy hiába vonultak fel, midőn egyszerre léptek zaját vélték hallani majd kevéssel később egymásután 2 lövés dördült el.

Az őrsparancsnok óvatosan a lövések iránya felé tartott, miközben még egy lövés dördült el, melyet egy csendőri sípjelzés követett. A koromsötétségben semmit sem lehetett látni, s így csak a sipolás hangja után mentek, míg végre a sipoló járörhöz értek, melynek egyik tagja, Szabó Balázs csendőr súlyosan meg volt sebesülve, a kit járörtársa elsősegélyben már részesített életbenmaradásához azonban nem igen volt remény.

Az őrsparancsnok a legszükségesebb intézkedéseket megtéve, nem az elmenekült orvvadászok üldözéséhez fogott, most ez ugyis céltalan lett volna, hanem az általa ismert orvvadászok házát kereste fel s mindenik házánál hagyott egy-egy járört lesben, míg maga Szabó József rovottmultu¹ hirhedt orvvadász házához ment s annak ablakán bezörgetve, a lámpa meggyújtását és bebocsátását követelte.

Szabó felesége először hivatkozással arra hogy a férje elutazott, a bebocsátást megtagadta. majd később az erélyesebb fellépésre a járört mégis bebocsátotta. A járör

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és dísz tárgyak, órák, evőeszközök

180. sz.

182. sz.

Iparművészeti újdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

csász. és kir. udvari szállítónál,
Budapest, IV., Kilyó-tér 5. szám.

Magyar internált napközi munkában a vologdai Knajazsicában.

A zürjén nép házi viselete.

látván, hogy Szabó nincs otthon, a lámpát eloltotta s a szobában maradván várakozott.

Szabó reggel 4 óra tájban megérkezve zörgetett, mire az őrsparancsnok — az asszonyval történt előzetes megállapodás szerint — ajtót nyitott s Szabót a belépésnél rögtön megragadta, ki első meglepetésében engedelmeskedett, megadta magát, majd később magához térve, tiltakozott lefogása miatt.

Az őrsparancsnok Szabót megmotozta, de nála sem fegyvert sem más gyanús dolgot nem talált, mindazon által őrizetbe vette s a község házához kísérte, hol már három másik társával találkozott, de anélkül, hogy Szabó azokkal akárcsak szemmel is érintkezhetett volna, az őrsparancsnok részletes kikérdezés alá vonta. mely alkalommal hosszas kertetelés után beismerte, hogy midőn a csendőrök fegyvereit és ruhagombjait csillogni látta, kétszer oda lőtt, mert csak így vélt megmenekülni előlük, hogy lövései találják-e vagy sem, nem tudja. Később elékerült az erdőben egy odvas fából a fegyver is.

Nevezett a zalaegerszegi térvényszék 10 évi fegyházra ítélte, míg társai vadászati kihágásért lettek felelőségre vonva.

Az eset gyors és eredményes kiderítése az őrsparancsnok helyes következtetésének, bő helyi és személyi ismeretének volt köszönhető, mert ha az orrvadászoknak sikerül észrevétlenül haza térniök, az eset alighanem a kiderítetlen közbiztonsági zavarok jegyzékébe került volna.

KÉPEINKHEZ.

Magyar internáltak élete a Jeges-tenger mellett.

Azt tartják, hogy az emberből sohasem hal ki a faj-szeretet. Hiába vetődik idegen nemzetek közé, hiába köti a sors idegen országban való tartózkodásra s hiába ad neki megélhetést és boldogulást az új haza: szívében, lelkében mégis mindig a régi hazához és nemzetéhez vonzódik. Ezt az érzést nem lehet elnyomni, sőt kellő időben és fokozatos beoltás mellett, még az utódokban is él tovább.

Közismert körülmények ezek minden nemzet előtt. Épen ez okból történtek az internálások mindjárt a háború elején, nálunk is ép úgy mint a többi háborús államokban, mert mindenütt attól tartottak, hogy az átszármazott idegenek a régi haza javára és az új haza hátrányára fognak dolgozni.

A különbség azonban az itteni és a más államokban való internálás között nagyon is szembeötlő. Mert ellenségeink ebbeli eljárása nem annyira az óvatossági

szabályok szigorú, de emberies betartását, mint inkább a gyűlöletet mutatja úgy az elhelyezési terület megválasztásában, mint az ellátási és elbánási viszonyok alkalmazásában. Az időközben hazabocsátott véreink igen szomorú és lesújtó dolgokat beszéltek már ezekről az állapotokról.

Különösen küzdelmes volt az Oroszországban internált véreink helyzete. Kiválogatták részökre való tartózkodási helyül a legmesszebb eső, legridegebb éghajlatu szibériai tartományokat; foglalkoztatták őket a soha nem ismert legnehezebb munkákkal s ellátásuk és elszállásolásuk tekintetében is valóságos ősemberi viszonyokra szorították őket.

Ilyen viszonyok közé jutottak a többek közt az ezuttal közölt képeinken bemutatott véreink is, a kik a Jeges-tenger mellett elterülő vologdai kormányzóság területére lettek internálva. S bár a magyarral állítólag faji rokonságban levő «*ziranj*» (magyarul «*zürjén*») néplakja ezt a területet, de mert ennek a faji rokonságnak az érzete a hosszú ezredéveken át fenn nem tarthatta magát, bizony sok szenvedésnek és küzdelemnek voltak kitéve oda internált véreink mindaddig, míg az oroszokkal való békekötés folytán az új kormány nem változtatott a sorsukon.

HIREK.

Adomány. A rokkant katonák árvái javára Danesházi Lajos 2. oszt. őrmester a garbai őrsön 49 K 65 fillért gyűjtött s azt beküldte hozzánk. Mi az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Kérelmek. Pistyúr József alőrmester, ki jelenleg a nagykovácsi őrsön teljesít szolgálatot, kéri az 1915. évben a lövészi őrsön szolgált Nagy Sándor őrmestert, hogy czimét egy fontos ügyből kifolyólag mielőbb tudassa vele.

Öri József nagymihályi őrsbeli 2. oszt. őrmester kéri a vele 46 hónapon át harctéri szolgálatot teljesített Antal nevű 2. oszt. őrmestert, hogy egy igen fontos ügyből kifolyólag czimét tudassa vele.

Horocsák István ungvári lakos, lakik Kálvária utcában, kéri a hunyadmegyei Bárzabányán szolgált és a román fronton eltűnt Reho Pál csendőr bajtársait, a mennyiben már szüleinek több mint két éve életjelt nem adott magáról, hogy sziveskedjenek vele hollétére nézve, valamely adatot közölni.

Rutta István, a pozsonymegyei Modoron szolgáló alőrmester kéri azon őrsparancsnokságot, melynek állományában Bajsz Gyula alőrmester szolgál, hogy czimét egy sürgős magánügyből kifolyólag vele közölni sziveskedjék.

HEGEDŰ

remek felszereléssel
50—60—80 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

REMÉNYI MIHÁLY

Minden hangszerről külön árjegyzék kérendő.

HARMONIKA

50—60—80—100 korona
finomabb 2 soros 60—80—100 K

a m. kir. Zeneakadémia
szállítójánál szerezhető be

GRAMOPHON

150—180—200—300 K
legfin. azél gramofonszerkezettel

Budapest, Király u 58. és 60.

A magyar internáltak vezetőjének lakása.

Magyar internáltak lakhelye az északoroszországi Vologda kormányzóság Knjazsica falujában.

A kókai őrsparancsnokság kéri azon őrsparancsnokságot, a mely Nagyobb Dénesné volt őrsfőzőnő tartózkodási helyét ismeri, hogy azt szolgálati ügyből kifolyólag vele közölni sziveskedjék.

Babér Győző, Budapesten állomásozó törzsőrmester kéri azon bajtársait, a kik az ő özvegyi háztartásának önálló vezetésére alkalmas 40—50 év közötti, magyar ajku és egy polgári háztartás vezetésében jártas és annak ellátására képes, szolid munkabíró nőt, lehetőleg gyermektelen özvegyet ismernek, hogy annak czimét és esetleges feltételeit vele Budapest II., Lánchíd utca 2. III. 4. közölni sziveskedjenek. Az illető számára, az önállóság mellett jó bánásmód, tisztességes fizetés, valamint állandó alkalmazás kínálkozik.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az öreg népfölkelők szabadságolása. A honvédelmi miniszter körrendeletet bocsátott ki, a melyben a 49—50 éves népfölkelők közgazdasági elhelyezéséről intézkedik. A rendelet szerint, hogy a mezőgazdasági és ipari üzemeknél előállott zavarok, a mennyire ez lehetséges, elkerülhetők legyenek, szükségessé vált, hogy a legfelsőbb elhatározás folytán szabadságolandó 1868. és 1869. évfolyambeli egyének minél előbb visszaadassanak a közgazdaságnak. Tekintettel az intézkedés nagy jelentőségére, a póttettek törekedjenek a két évfolyam legénységét felváltások útján minél hamarabb a közgazdaság rendelkezésére bocsátani. Ezek az egyének addig, a míg tartós szabadságra kerülnek, a közgazdaság céljaira igénybe vétetnek és pedig:

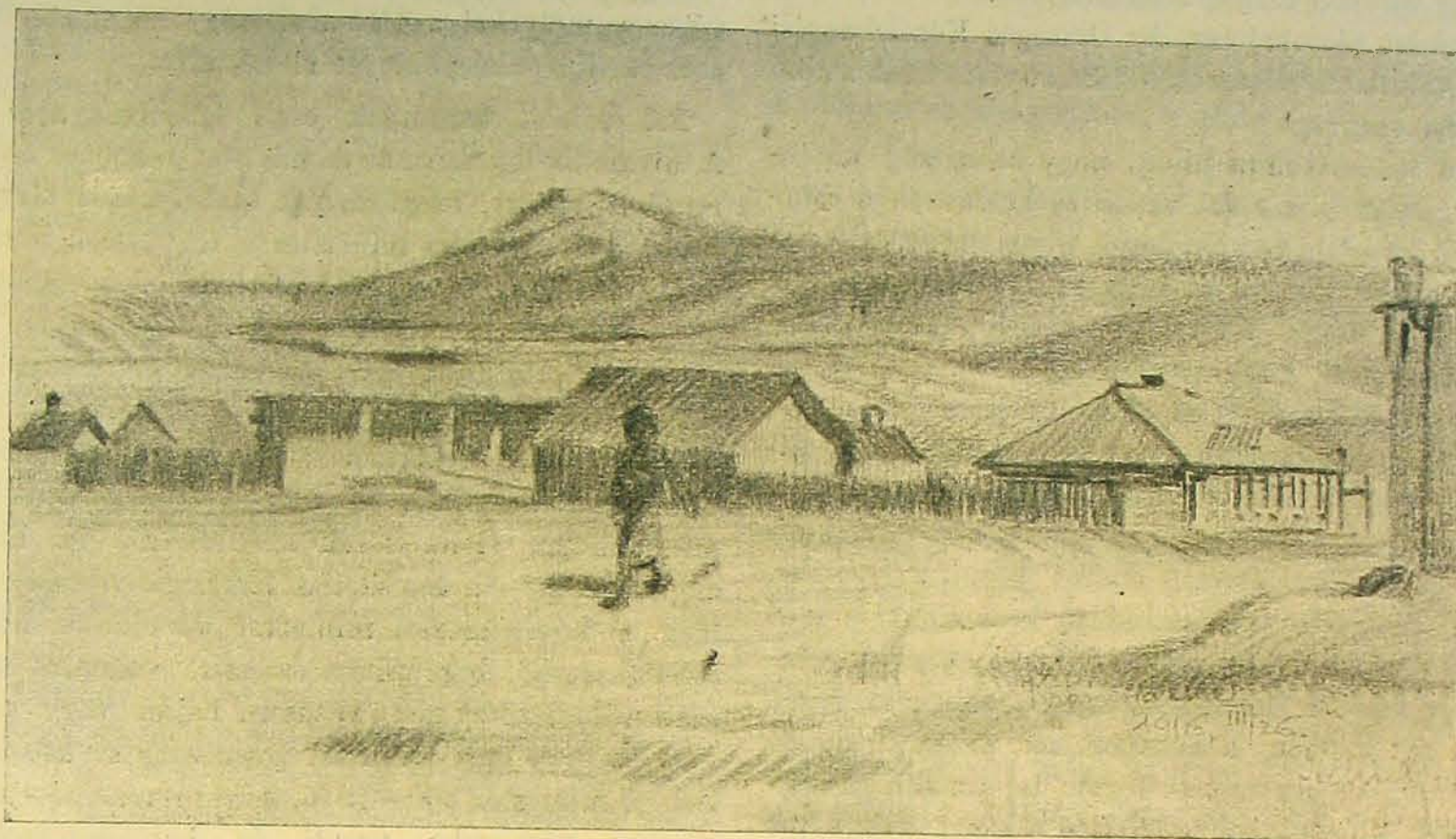
1. Önálló mezőgazdák, kiknek legalább 10 hold birtokuk van, valamint önálló iparosok és kereskedők saját üzemük, illetve üzletük vezetésére lesznek hivatva. 2. Azok a mezőgazdák, kiknek 10 katasztrális holdnál kisebb birtokuk van, továbbá a mezőgazdasági munkások lehetőleg békebeli lakó-, illetve munkahelyükön, vagy ennek környékén nyernek mint dolgozó örlegénység beosztást. A dolgozó örlegénység részére olyan díjazás jár, mint a milyent egy azon a környéken dolgozó szabad munkás élvez. 3. Az ipari és kereskedelmi szakmunkások a békebeli lakóhelyük közigazgatási hatóságainak adatnak át, melynek feladata lesz ezeket az embereket az illetékes hatósági munkaközvetítő útján elhelyezni s helyettük ugyanolyan számú foglyot bemutatni. 4. Az ipari napszámosok nagyobb ipari üzemeknél fogyatékbá jutott hadifoglyok pótlására a honvédelmi miniszter rendelkezésére maradnak illetékes pótkereteiknél.

Egy német buvárhajó Amerikában. Amerika körüli czirkálásáról nemrég érkezett haza egy németbuvárhajó kapitánya. Éléményeiről ezeket beszélt:

— Mikor körülbelül 500 mértföldnyire lehattunk a Bermuda-szigetektől, egy ellenséges gőzhajó dróttalan távirattal jelentette közeledésünket az amerikai állomásoknak. Mégis folytattam utamat és mindenekelőtt három vitorlással végeztem. Személyzetüket hajómra vettem. A négereket külön egy boxban, az európaiakat más hajófülkében helyeztettem el. A kapitányok a tiszti étkező vendégei lettek. A foglyul esett kapitányok ketteje egymásnak régi jó barátja volt. Szörnyen

megörültek váratlan találkozásuknak. Egyszer egy nap egymásután hét vitorlást sülyesztettünk el. Valamennyinek személyzetét hajónkra vettük. Nemsokára egy Carolina nevű gőzhajóval találkoztunk; nagytestű hajó volt, háromszáz utast vitt. A dróttalan táviróval szólítottam föl megállásra. Nem hajlott a szóra, hát üldözőbe fogtam. Akkor látom, hogy 5000 tonnás is megvan. Amerikai hirekből tudtam — kérdés, hogy igaz-e? — hogy két emberrel megtelt csónak fölfordult. A többi utas ép bőrrel menekült. A következő napokon 36,000 tonnát sülyesztettünk el, közte gyapot-, réz- és cukorrakományokat. Amerikában meglehetősen nagy a cukorhiány. Az amerikai embernek nagy fájdalma az, mert cukor híján nincsen whisky. A hajómra vett kapitányok mind azt beszélték, hogy a szállítás nehézségei igen nagyok a hajótér hiánya miatt. Egyszer egy norvég hajóval találkoztunk, a mely egyéb értékes rakomány mellett körülbelül 1000 tonna vöröszet is vitt. Minthogy közben egy másik hajó is föltűnt a szemhatáron, meghagytam a norvég hajónak, hogy várja meg, a míg visszatérünk. Meg is várt bennünket hűsögesen. A közben föltűnt hajó amerikai gőzös volt. Elsülyesztettük, azután visszatértünk a norvég hajóhoz. Ennek a hajónak kapitánya vendégképp egy másik hajóskapitányt is vitt magával, ki feleségével és két esztendőes gyermekével a hazájába igyekezett vissza. Hajónkra vettük a kis családot. A kapitányné helyes egy teremtes volt, csak a parfümöt szerette tulságosan. Csakhamar az egész hajónk illatban uszott. A gyermeket tejjel és csokoládéval tartottuk jól. A kicsike nagyon meg volt velünk elégedve. A réznek egy részét — 70,000 kilogrammot — átrakattuk a magunk hajójára. Nagyon lassu munka volt, melyet igen megnehezített a sok czápa, a mely a két hajót közrefogta. A norvégek végül revolverrel kezdtek lövöldözni rájuk, de hasztalan. Nem volt nyugtuk addig, a míg három horog segítségével egy hatalmas czápát nem sikerült fogniok. Volt öröm. Az éjszakát még ott töltöttük és a norvég gőzöst csak másnap sülyesztettük el.

Vetőmagvak beszerzése. Vetőmagvakat a fennálló szabályok szerint következő módon lehet beszerezni: 1. Ha a Haditermény Részvénytársaságnak van az illető község területén átvett terménye, ebből vetőmag céljaira eladhat olyanoknak, a kiknek saját termésükből nincsen fedezve vetőmagszükségletük és a kiknek ennél fogva a közsegi előjóság beszerzési utalványt adott. 2. Azoknak, a kik ily módon nem fedezhetik vetőmagszükségletüket, a vármegyei gazdasági egyesületekhez kell fordulniok, melyeknek a földmivelésügyi miniszter megengedheti, hogy a valóságos vetőmaghiány fedezésére terményeket vásárolhassanak. 3. A szárazság vagy fagy által leginkább sújtott ama vármegyékre nézve, a melyekben nagyobb vidékeken van vetőmaghiány, a földmivelésügyi miniszter akként intézkedett, hogy a vármegyei hatóságok útján oda fog szállíttatni az a vetőmagmennyiség, melynek szüksége hatósági uton megállapított. 4. Végül az utóbbi évek kedvező tapasztalatai szerint oly nagy jelentőségű nemesített terményfélések (Székács-buza stb.) vetőmagjának beszerzését azzal igyekszik a földmivelésügyi miniszterium megkönnyíteni, hogy azoknak a rekvirálások alól való mentességét, vagyis közvetlen eladását biztosította a nemesítő gazdaságoknak. Ily vetőmagvak egyesek vagy egyesületek által a termelőktől rendelhetők. Ezek

Barakkok a krasznojarszki fogolytáborban.

Tiszti lakások a krasznojarszki fogolytáborban.

szerint vetőmagot helyben a községi előljáróság beszerzési utalványa alapján, különben pedig a gazdasági egyesületek, vagy a közigazgatósági hatóságok útján lehet beszerezni, a szükségletet is ezeknél lehet bejelenteni, mivel a földmívelésügyi miniszterium egyeseknek nem, hanem csak a gazdasági egyesületeknek és hatóságoknak adhat vetőmagbeszerzési engedélyeket, vagy vetőmag céljaira terményeket.

A termésrendelet végrehajtása. Az Országos Közélelmezési Hivatal vezető miniszter valamennyi kormánybiztosnak alábbi rendeletet küldte meg:

«A napokban tudomásomra jutott, hogy az ország különböző vidékein a termés zár alá vétele és különösen a cséplőgépeknél való lefoglalásra vonatkozó egyes intézkedéseim nem hajtathatók végre kellően és hogy az átvevő bizottságok nem felelnek meg teljes mértékben a feladatuknak. Ennek folytán elrendelem, hogy minden egyes törvényhatóság területén a törvényhatóság első tisztviselője a járási főszolgabírók útján meggyőződést szerezzen valamennyi átvételi bizottság pontos működéséről. E tevékenységükről a törvényhatóságok első tisztviselői azoknak a községeknek megjelölésével, a hol az átvételi eljárás körül a legcsekélyebb hiba vagy mulasztás tapasztaltatott, közvetlenül a kormánybiztosokhoz jelentést tegyenek. A törvényhatóságok minden tisztviselője ellen a legirgalmatlanabb szigorral fogok eljárni minden oly esetben, a melyben az átvételi eljárás körül a legcsekélyebb mulasztást fogom tapasztalni. Az átvételi bizottságok kifogástalan működése a kormánybiztosok által a rendelkezésre álló közegek útján a legerélyesebben ellenőrzendő».

A községek gabonavásárlása. A közlelmezési miniszter a napokban kibocsátott és lapunkban is ismertetett rendeletével feljogosította a községeket és városokat, hogy ellátatlanjaik számára a község területén termett és még el nem szállított gabonából a jövő évi augusztus 15-ig terjedő időre házi szükségletként igényelt terménymennyi séget megvásárolhassák. A vásárlás kizárólag a Hadi Termény R.-t. bizományosa útján történhetik. A Hadi Termény ma kiadott körlevelében felhívta bizományosait, hogy haladéktalanul szerezzenek pontos tájékozódást a körzetükhöz tartozó községekben a H. T. rendelkezésére álló készletek nagyságáról és a község ellátatlanjainak előreláthatólag felmerülő szükségletéről és ha a rendelkezésre álló készlet a jogszerűen vásárolni igényelt mennyiséget meg nem haladja, úgy a gabonát a község területéről ne szállítsák el, hanem hagyják vissza a község vásárlási igényének kielégítésére.

Magyar katonák hősiessége. Vezérkarunk hivatalos jelentése az elmúlt héten újra hősi magyar ezredek dicsőségét hirdeti. Kitűnik a jelentésből, hogy az olaszok támadásával szemben a védelmet magyar ezredek látták el, köztük a nagyhirű székelyudvarhelyi 82-ik gyalogezred, a melyet a király a román betörés alkalmával tanúsított ragyogó hősiessége miatt a «székely» megjelölés használatára jogosított föl, továbbá a 101-ik békéscsabai ezred, a mely mind a 13 Isonzó-csatát Monfalcone előtt harcolta végig dicsőségesen és töretlenül. A harmadik magyar ezred, a melyről a jelentés dicsőítően megemlékezik, háborus alakulása, a vitéz 138-as regiment.

A korpa-ellátás. Hír szerint az ellátatlanok korpaszükségletének biztosítása végett a Korpaközpont köriratot intézett a vármegyei takarmányelosztó bizottságokhoz. Az új rend sze-

rint a szükséglet kielégítése községenként történik, még pedig olyan módon, hogy minden község összeírási íven bejelenti szükségletét a vármegyei takarmányelosztó bizottsághoz. A bizottság ennek alapján előterjesztést tesz a Korpaközpontnak és ez utalja ki a községeknek a korpát. Minden ellátatlan kielégítése ezen az úton fog történni, azokat a nagyipari vagy katonai felügyelet alatt álló üzemeket kivéve, a melyeket a földmívelésügyi miniszter útján ugyan csak a Korpaközpont lát el korpával.

Élő és leölt baromfiak csak igazolvánnyal szállíthatók. A hivatalos lap kormányrendeletet közöl az élő és leölt baromfi (szárnyas) forgalmának szabályozása tárgyában. E szerint a közlelmezési miniszter a fogyasztók baromfi szükségletének ellátása és a baromfikivitel lebonyolítása céljából korlátozásokat rendelhet el a mezőgazdasági termények és a belőlük előállított ipari termékek szállításáról, a szállításokhoz szükséges igazolványokról szóló rendelkezések megfelelő eltérésekkel alkalmazást nyernek az élő és leölt baromfi, a baromfihus és zsir, valamint a belőlük készült mindennemű élelmiszerek szállításánál is. Ez a rendelet augusztus elsején lép életbe. E kormányrendeletnek megfelelően a közlelmezési miniszter elrendelte, hogy az élő és leölt baromfi, baromfihus és zsir, valamint a belőlük készült élelmiszereknek vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szállítási igazolvány szükséges a földmívelésügyi miniszter 300—1916. számú rendeletében felsorolt községekbe, városokba, vasuti és hajóállomásokra, valamint Bruck—Királyhida vagy Vlárpass állomásokra földadott küldeményeknél, úgyszintén a Horvát-Szlavonországokban fekvő helyekre, valamint a szent korona országain kívül fekvő helyekre s végül olyan vasuti állomásokra való szállítás esetében, a melyen a szent korona országainak területén kívül fekvő vasuti vonalakra átmenet történik, a küldemény súlyára való tekintet nélkül.

A szállítási igazolványokat a Közlelmezési Hivatal állítja ki. A rendelet 1918 augusztus 1-én lép életbe. Az ország területén belül való szállításnál nem szükséges igazolvány.

Olasz repülőraj Bécs fölött. Az osztrák főváros fölött augusztus 9-én reggel olasz repülő jelentek meg és röpíveket dobtak le. A repülőgépek egyike hazatérőben Schwarza mellett, Bécsújhely közelében leszállt. A bennülő a földre érve a gépet elégette s elmenekült, de később elfogták. Elfogatása után bevallotta, hogy a repülőgépek amerikaiak. Aug. 9-én reggel öt órakor indultak el Páduából. Bombákat nem vittek magukkal, mert csak tüntető repülésre, röpívek ledobására és azonnali visszatérésre volt parancsuk. Nagy magasságban szállottak el vonalaink felett s e miatt nem vették őket észre, de Bécs fölött ereszkedtek le mintegy hétszáz méternyi magasságra.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

P. I. alórm. Tp. 332. Minden egyes, a hadrakelt seregnél vagy a megszállott területen alkalmazott hivatásos csendőrnek a saját személye után 400 K ruházatbeszerzési segélyre van igénye, melynek engedélyezését azonban előjáró parancsnoksága útján kérnie kell. Ennél magasabb összeg csupán az olyan hadbavonult csendőr részére engedélyezhető, a ki nős, vagy egyéb-ként családi pótlék élvezetében áll.

Dunamenti. Akadályt nem képezhet, mivel a cél: a házasulandó anyagi helyzetének javítása, el lenne érve. Az engedély megadása azonban a mai viszonyok között nemcsak ezen körülménytől van függővé téve.

M. J. Bálint. Ügyének elintézésére, illetve a kérdés eldöntésére a szárnyparancsnokság illetékes.

N. J. J. A. Alörmesterek részére zárt (gyalogsági) kardhojt van előírva.

Sz. P. Mindenkor a Szolgálati szabályzat I. Rész 53. pontjában foglalt rendelkezések irányadók.

K. I. Bánlak. Igen; az 1915. évi 178,522/16. számú honv. min. rendelet alapján.

Göcsej. A járásörmester.

O. P. Girált. 1918. évi szeptember 16-tól december 31-ig terjedő időben.

A. L. Szásznádas. Kérdését nem értjük. Ismételje meg világosabban.

M. M. 1. Nézetünk szerint ruhabetérítési segélyre nincs igénye, mivel a csendőrséghez történt ténylegesítése a rendelet keltét (1918. június 1.) követő időpontban történt. 2. Nős egyén nem vehető fel. 3. A rendelet II. 3. pontja értelmében az a körülmény, hogy az illető ideiglenes, vagy végleges minőségben van-e alkalmazva, a ruházatbeszerzési segély megadására befolyással nincsen. Ugyanezen fejezet 6. pontja azonban előírja, hogy az ilyen alkalmazottnak a rendelet keltének időpontjában legalább hathavi szolgálattal kell birnia. Ha ezt a hat hónapot később érné el, úgy a segély is csak az előirt idő betöltése után folyósítható.

Reménytelen. Kérelmét ezidő szerint nem lehet figyelembe venni.

M. M. Felsővisó. Jelenlegi szolgálata, népfölkelési tényleges szolgálat, melyet nyert osztályozása alapján teljesítenie kell. Katonai szolgálata csendőrségi nyugdíjába nem számítható be.

A. L. csendőr. Olvassa el lapunk f. évi 23. számában «Zs. J.» jelige alatt adott üzenetünket.

G. I. prb. csendőr. Minthogy a f. évi június hó 1-én még nem állott tényleges csendőrségi szolgálatban, a segélyre igénye nincs.

J. L. Htpposta 346. Csupán a mögöttes országbeli csendőrlégénységre vonatkozik. A ruházatbeszerzési segélyre azonban családjával együtt igénye van.

V. P. Szemendria. Mint nős nem vehető fel.

100. Az 1917. évi október 30-án kelt 4180/M. E. számú rendelet értelmében a bérbeadó a kislakás bérét (évi 700 K-án, alul) sem felmenni, sem a bérletet lakbéremelésre irányuló czállal felmondani nem jogosult.

Érdeklődő. 1916. április 16-án meghalt.

Károsodott. Igen. A vonatkozó rendelkezések kiadása folyamatban van.

Herkulesfürdő. Pályázhat. Az előirt könyvek a legközelebbi államépítészeti hivatalnál szerezhetők be.

Piros pünkösdi. A pályázat határideje már lejárt. Kérdései tárgytalanok.

1888. sarkantyú. 1. nősülési engedély megadása, a csendőrlégénységre nézve előirt szabályok szerint történik. 2. A behívási parancs szerint.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet, a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálatai elismerésül:

Weser Adolf 1. osztályu örmesternek, a IV.,
Cs. Nagy Imre,
Juhász Miklós,

Fábián Mihály, alörmesternek, a VIII., számú csendőrkerületben;

különleges alkalmazásban teljesített, különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Gavran Peics Márk alörmesternek, a II.,
Dankanics László, alörmesternek, a IV.,
Párkányi János,
Mátyás Lajos,
Holicza Pál,
Horváth János VII., alörmestereknek, az V.,
Orosz István, alörmesternek, a VII.,
Habara Kálmán,

Vránszky (Poklada) István, alörmestereknek a VIII. számú csendőrkerületben,

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

a koronás vas érdemkereszt a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálatai elismerésül:

Szabó István, alörmesternek, a VI. számú csendőrkerületben.

Kineveztetett:

járasörmesterré:

1918. évi május hó 1-ével:

Gross Hermann, 1. osztályu örmester, a II.,
Páll Dávid és
Pap János, 1. osztályu örmesterek, a VII., számú csendőrkerületben.

1918. évi június hó 1-ével:

Farkas Péter, 1. osztályu örmester, a II.,
Révész Mór, 1. osztályu örmester, a III.,

Kárpáti József, 1. osztályu őrmester, a VI. számú csendőrkerületben;

1918. évi július hó 1-ével:

Szűcs András, 1. osztályu őrmester, a VIII. számú csendőrkerületben.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Major János, Horváth János, I. Zana Gál Imre, Tarró László, Plavics György, Czippan József, Matus István, Baján József, Urbán Lajos, Markó István és Varga Sándor II. alőrmesterek Bokodi János, Oszkay Lajos, Mosolics István népfölkelő c. őrmesterek, Zsoldos János népfölkelő szakaszvezető.

Haszán István, Dordák Ferencz, Kétszeri Pál, Polyi János, Keszthelyi Imre alőrmesterek, Farkas Gyula, Giczi Illés, Molnár István, Sárközi Kálmán, Gede Gyula népfölkelő c. őrmesterek, Richter Adolf és Váczi Ödön népfölkelő c. szakaszvezetők.

Kürtös János csendőr Stier Béla, Tullner Imre, Laub Lajos, Horváth József, Pokrivács Antal, népfölkelő c. őrmesterek, Csonka István, Vida Mihály, Reukesz István, Orbán Márton népfölkelő c. szakaszvezetők Kocsis István, Csősz Jenő, Pazder József népfölkelő c. tizedesek és Katona István népfölkelő a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett buzgó és eredményes működésükért, valamint a háborúból folyó sokoldalu szolgálatnak pontos és lelkiismeretes teljesítéseért;

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szakál József 2 oszt. őrmester, Szórádi Imre, Szilágyi Imre, Frühwald Ferencz, Ács János, Tóth János II. alőrmesterek, a Ganz és társa Danubius r. t. vasuti kocsi gyárának kárára 25,000 K kárértékben elkövetett gépszij, szerszám stb. a népfölkelő munkások kárára több ezer korona értékű ruhalopás és a gyárban foglalkoztatott hadifoglyok kárára elkövetett 12,000 K összegű csalás tetteseinek fáradságot nem ismerő buzgalommal leleményességgel, igen nehéz körülmények között történt kiderítéseért és a tettések kézrekerítéseért.

Lipcsei Sándor alőrmester a Ganz és társa Danubius r. t. vasuti kocsi gyárának területére belopódzott veszélyes katonaszökevény elfogása körül tanusított leleményessége és buzgalmaért.

Előléptettek:

alőrmesterré:

1918. évi július 1-ével:

Sárvári Márkus és Kajtár Lajos csendőrök, a II., Neamtin Emil, Tóth János Bilibók Péter, Antal Vazul Bartalis Bálint, Bedő Ferencz, Kovács László, Részeg Antal, Blaga István, Bárány Mihály, Pivares Antal, Vajda Károly, Bartha István, Totu János, Pop Lukács, Serbán Jakab, Szabó Mózes, Madaras Vincze, Augi István, Szász Árpád, Szőke Lajos, Ambrus András, Nógrádi Ferencz, Farkas Mihály, Péter Vilmos, Haralyi Károly, Bilibók Gábor, Bodor József, Tulit János, Veres Ferencz, Járai József, Gaál Ferencz, Blénesi Károly, Pap Gergely vezetők és Boancz Imre Veres János, Lázár Sándor, Domokos Ferencz, Kimpián Mihály, Babos István, Préda László, Licseszk Simon, Bögözi Gyárfás, Kovács Miklós, Gernyeszegi Mihály, Farkas Károly Imre, Iga György, Csiszár István, Németh Dénes, Kovács József I., Kovács György III., Lőrinczi Miklós, csendőrök, a VII.,

1918. évi július hó 14-ével:

Török Iván, Atyánszki József csendőrök, a III.,

1918. évi július hó 16-ával:

Szabó István II., Bunbea Sándor, Deák Ferencz, Bartos Mihály Pál Antal Kerezsi Tivadar Csánga György, László Péter, Pozsonyi György, Péter Lajos vezetők, Petres Gergely, Márton János, Bara János, Borbély Péter, Szilágyi István, Bajkó Sándor. Péter Gergely, Vas József, Pap János, Bartha Pál, Nyiri Mózes, Nagy József, II., Gólya Simon, Mátyás Mihály, Kármán Sándor, Bartók Balázs, Szántó János, Pap Demeter, Andrin Maczedon, Dán Szilárd, Mátyás Alajos, Bilibók Károly, Rács István, Székely János, Kiss Károly, Benedek Jeremiás, Szekeres János, Szöllősi Lőrincz, Csiki Gyula, Gál György, Pópa Mihály, Bartha András, Rápó János, Tóth Vendel, Szöcs Kálmán, csendőrök, a VII.,

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköttése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/4% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett egy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. **Utalványok, intézvények és cheques beszedését** elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. **Vesztünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.**

1918. évi július hó 18-ával:

Oltean János, Aczél György vezetők, Pap Mihály, Tóth Lajos IV., Simon József, Csepi Sándor, Goszpod János, Hajdu Cyörgy, Strasser József, Németh András, Szentgróti József, Lukács László, Hajdu Lajos, Bakarecz József, Kovács István III., Androsits József, Szabó József VI., Munduka József, Józsa János és Sándor Jeremiás csendőrök, a VI. számú csendőrkerületben;

1918. évi augusztus hó 1-ével:

Kotisel Vazul, Horváth Sándor IV., Mahács Géza, Lengyel János, Kuha László, Csipke László, Hogenbuch Ferencz, Sztreszeniczki János, Burdi Butora József vezetők és Papp János II., Dán József, és Sznacskó András csendőrök az V. számú csendőrkerületben;

vezetővé:

1918. évi június hó 26-ával:

Kolcsár Mihály, Bel Illés, Pap Péter I. és Méra Péter csendőrök, a VII. számú csendőrkerületben.

1918. évi augusztus hó 1-ével:

Bordás János, Kovács Imre II., Papp György III., Süveg Bálint, Takács Károly, Hamar Miklós és Kovács Ferencz csendőrök, az V. számú csendőrkerületben.

Nyugállományba helyeztetett:

1918. évi augusztus hó 1-ével:

Béres Ferencz I., VI. számú csendőrkerületbeli járás-örmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rok-kant, mindenemü népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan.»
Választott lakhelye: Kaposvár.

Házasságot kötöttek:

a m. kir. III. sz. csendőrkerületben:

Dorneyi Ferencz alörmester, Tóth Máriával, 1918 február 11-én, Czeglédén.

Koller József alörmester, Sipos Erzsébettel, 1918 június 24-én, Kenderesen.

Bartók János alörmester, Lakatos Etelkával, 1918 június 9-én, Mezőtúron.

Szetei János alörmester, Hegedüs D. Katalinnal, 1918 június 15-én, Törökszentmiklóson.

Laner István alörmester, Varga Emerencziával, 1918 június 13-án, Alattyánban.

Varga Orbán alörmester, Nagy Etellel, 1918 június 6-án, Szabadkán.

Kisa Sándor alörmester, Dulics Ágnessel, 1918 május 25-én, Szabadkán.

Szántó Lajos alörmester, Kovács Viktóriával, 1918 június 18-án, Zentán.

Kövári János 2 oszt. örmester, Kalmár Máriával 1918 június 11-én Kishegyen.

Bereczki Kálmán alörmester, Battyányi Magdolnával, 1918 június 11-én, Győrben.

Ács János alörmester, Pantyi Amáliával, 1918 június 7-én, Abaváron.

Elek László alörmester, Povazsanyecz Juliannával, 1918 június 29-én, Nagykállón.

a m. kir. IV. számú csendőrkerületben:

Bacsa István alörmester, Orbán Emerenczia Katalinnal 1918 július 7-én, Krasznahorkaváralján.

Keszthelyi István 2 oszt. örmester, Jászay Malvinnal 1918 július 14-én Mádon.

a m. kir. V. számú csendőrkerületben:

Kusnir Cziprán alörmester, Evinicz Annával, 1918 július 13-án, Lobonyán.

Novák Lajos alörmester, Sumer Justinával, 1918 április 9-én Djakovon.

a m. kir. VI. számú csendőrkerületben:

Huber Mihály alörmester, Varga Gizellával 1918 június 10-én Rábaszováton.

Almási Sándor alörmester, Láng Máriával, 1918 július 9-én, Feketevároson.

Pécz József alörmester, Kovács Erzsébettel, 1918 június 25-én, Kutason.

a m. kir. VII. számú csendőrkerületben:

Dezső János alörmester, Bajkó Karolinnal, 1918 június 30-án, Gyergyószentmiklóson.

Győri András 1 oszt. örmester, Nagy Ágnessel, 1918 június 20-án, Székelyhodoson.

Dávid János alörmester, Gecse Izabellával 1918 június 2-án, Szárazajtán.

Kardalus Dénes alörmester, Fazekas Polixénával, 1918 július 14-én, Kovásznán.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállít kerékpárt, beszélő-gépet, varrógépet, karbid-lámpát asztalra, karbid-gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellsmerő levelem ezerszámba vannak. — Pontos cím;

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Gyalogsági tisztikard, bőrkardkötő, kardbojt, sapka a legjobb kivitelben kapható.